

Gedrag verwachten is gedrag terugzien

De onderwijsresultaten bleven achter bij De Sterrenkijker, een school voor leerlingen met gedrags- of psychische problemen. Ook het didactisch handelen verdiende aandacht. De school riep de hulp in van onderwijsadviseur Ria van der Sar. Intern begeleider Leony Ivits en gedragswetenschapper Maud van den Nieuwenhof vertellen: wat is er veranderd en hoe gaat het nu?

TEKST MARJOLEIN VAN DIJK FOTOGRAFIE CED-GROEP

De reputatie van Ria was haar vooruitgesnel. “We hadden goede verhalen gehoord en wisten dat ze veel ervaring heeft in het speciaal onderwijs”, vertelt Leony. Betere leesresultaten stonden bovenaan het verlanglijstje. Een aantal klassenbezoeken maakte snel duidelijk dat er winst te behalen was op het gebied van klassenmanagement en de zelfstandigheid van de leerlingen. “We zagen dat de leerkrachten heel hard aan het werk waren, maar de leerlingen nog niet.”

ONDERBOUWD IN BEWEGING

Alhoewel iedereen enthousiast was over de inspirerende veranderingen, was het belangrijk om het proces van veranderen de

“We zagen dat de leerkrachten heel hard aan het werk waren, maar de leerlingen nog niet.”

tijd te geven. “Er waren bijvoorbeeld zorgen over de eigen autonomie”, vertelt Maud. “Ria raadde ons aan om in de data te duiken: hoe vaak gaan leerlingen uit de klas? Hoe veilig is het eigenlijk op school? De onderbouwing toonde voor het team aan dat er echt iets moest gebeuren.”

OP DE HANDEN LEREN ZITTEN

Na een analyse van de doelgroep introduceerde Ria de aanpak Leren leren in het team. Hulpmiddelen als stoplichten, timers, vragenblokjes en hulprondes dragen allemaal bij aan de zelfstandigheid van de leerlingen. “Uitgestelde aandacht is een belangrijk onderwerp”, vertelt Leony. “Wat bleek: de leerlingen kunnen veel langer zelfstandig werken dan gedacht. De uitdaging voor de leerkrachten was om na de instructie te blijven zitten en alleen maar te observeren. Echt op de handen te zitten.”

ANGST VOOR UITDAGEND GEDRAG

Uit onderzoek blijkt dat duolezen een goede manier is om aan leesvaardigheden te werken. Eén van de tips van Ria was dan ook: laat de kinderen duolezen. “Dat kunnen onze leerlingen niet, dan krijgen ze ruzie over het boek, hoorden we dan”, vertelt Maud. “Er heerste duidelijk angst voor een toename van uitdagend

Maud van den Nieuwenhof: "De kinderen hebben veel meer leesplezier nu."

gedrag. Maar niets was minder waar, gelukkig. De duidelijke gedragsverwachtingen helpen heel goed. Kinderen hebben veel meer leesplezier nu."

WAAR ZIT DE INVLOED

Alle lokalen zijn opgeruimd en opnieuw ingericht, met aparte borden voor taal, rekenen, burgerschap en gedrag. Samen met Ria ging het team vervolgens op zoek naar manieren om invloed uit te oefenen op het onderwijs. "Dit noemde ze knoppen om aan te draaien", vertelt Leony. "Een fijne manier voor het team om naar het eigen handelen te kijken en manieren te vinden die effectiever zijn in de klas. In alle klassen wordt nu op de nieuwe

wijze gewerkt. En het mooie is: alles wat we hebben afgesproken werkt ook echt."

De uitdaging voor de leerkrachten was om na de instructie te blijven zitten en alleen maar te observeren. Echt op de handen te zitten.

GEDRAG IS EEN VAK: NIEUWE EDITIE

Ben je geïnspireerd en benieuwd wat de leerlijn jouw school kan brengen? Bestel dan de nieuwe uitgave van *Gedrag is een vak: Opbrengstgericht werken aan gedrag*.

Scan me

Door de leerkuil

Voor Ria zijn de ontwikkelingen binnen De Sterrenkijker heel herkenbaar. "Ik zie heel vaak op scholen dat er hard wordt gewerkt, maar dat leerkrachten veel meer kunnen verwachten van hun leerlingen. Als ze dat tij keren, dan is er al zoveel gewonnen. En dat kost tijd. Leren is door de leerkuil gaan. Proberen, vallen, hulp vragen, oefenen en superblij zijn als het uiteindelijk lukt. De Sterrenkijker heeft prachtige resultaten behaald."

MEER WETEN?

Wil je met jouw school ook een mooi resultaat neerzetten en uit alle leerlingen het optimale halen? Neem dan contact op met Hanke Geurts, h.geurts@cedgroep.nl.

